

LEŚNY DUSZEK

PISEMKO ZUCHÓW

Rok IV

15 marca 1937

Nr 9

WIELKI TYDZIEŃ MAŁEGO ZUCHA

Kiedy nadchodzi Wielkanoc, jest w gromadzie wielka moc roboty. Nie myślcie, że jakieś tam marynowanie szynki, pieczenie bab i mazurków i tym podobne alleluja, ale taka prawdziwa, zuchowa robota.

1. BAZIE

A więc przede wszystkim wyprawa po *bazie* tj. pełne puszystych paczków wtki brzozone. Kilka takich witek związanych łykiem lub wstążką a ozdobionych barwinkiem i śnieżyczkami, tworzy *palnę*.

Palną tą w *niedziele palmową* według pradawnego zwyczaju uderza się wszystkich krewnych i znajomych wołając:

*Wierzba bije, nie zabije,
Siecze po boku,
Tylko raz w roku,
Od dziś tydzień — Wielkanoc!*

Bije się palną póty, póki są na niej bazie. Przy tym trzeba być przygotowanym, że się samemu też oberwie coś nie coś, a nawet dość porządnie, gdyż nie wszyscy rozumieją się na dobrej zabawie.

2. BARANEK

Po takim burzliwym rozpoczęciu Wielkiego Tygodnia zuch staje się łagodny jak *baranek* i przystępuje do roboty *baranka* na stół wielkanocny.

Baranka robi się z cukru albo masła. Jak to się robi, nie wiem, ale słyszałem od jednego zucha, któremu mówił pewien chłopiec, że miał kolegę, który widział jak jeden chłopiec takie *baranki* wyczyniał. Próbuje, może i Tobie się uda.

3. KOŁATKA

Nie zapominaj jednak, że na Wielki Piątek musisz mieć drewnianą *kołatkę*.

Kołatkę zrobisz łatwo. Przez otwór w deszczulce wetkniesz rączkę (imadło). W imadle na ośce umieścisz 1 lub 2 młoteczki i jazda pod kościół zastępować mileżące dzwony. W domu *kołatać* za wiele nie radzę, bo mogą wykołatać skórę.

4. KRASZANKI

W pierwszy dzień świąt, wielki turniej *kraszanek*. Dawny to obyczaj i dziś jeszcze po wsiach często — gęsto

spotykany. Przygotowałeś sobie parę ślicznych kraszanek.

Twoi koledzy przynoszą swoje pi-sanki. I teraz mówią: *Chrystus zmar-twychwstał* uderzasz jedną ze swoich kraszanek o kraszanekę towarzysza. Jeżeli przy tym nadtłuczysz skorupkę jajka przeciwnika, jajko to przypada Tobie w udziale i możesz go zjeść. Jeżeli ktoś nadtłucze twoją kraszanekę, musisz mu ją oddać, a on będzie frygać. Bar-dzo ładna zabawa.

5. ŚMIGUS.

Wreszcie drugi dzień świąt: *oble-wany poniedziałek*. Przygotowałeś si-kawkę i teraz już nikomu nie darujesz. Starszych oblewasz ledwo, ledwo, kto młodszy tego więcej, a dziewczynkom i chłopcom to już żadnemu nie przepu-szisz. Ale kto mieczem wojuje od mie-

cza ginie. Nie wątpię więc, że i ty zmoczony do ostatniej nitki wrócisz do domu. Tam już ciebie ogrzeją. Boję się nawet, że będziesz krzyczał z gorąca.

Tak się skończy pracowity okres świąt.

BYŁY SOBIE ŚWINKI TRZY...

— U nas nie będzie w tym roku na Wielkanoc marcepanowego prosiaka — rzekł Kubuś. — Ale będzie prosiaczek cytrynowy!

— Jaki? *cytrynowy*? — wytrzeszczył oczy Gucio.

— Cytrynowy! sam go zrobię! — oznajmił z dumą Kubuś. — Powiadam wam, takie to łatwe, a nikt tego nie umie robić!

— Jakżeto? — dziwił się wciąż Gu-cio.

— Powiadam ci, całkiem łatwe! — Tam gdzie jest odstający koniuszek, tam robi się głowę. Nadcina się skórke i odchyła ją i to są uszy. Wbija dwie szpilki o ciemnych główkach i to są oczy. Z kawałka sznureczka lub druci-

ka robi się ogonek, a z zapalek nogi. I już!

Gucio chciał coś powiedzieć, ale przerwał mu milczący dotąd Dzidzio.

— A ja też coś umiem! — pochwalił się kręcąc głową.

— Niby co? ty?! — Kubuś spojrzał nań niedowierzająco.

— Umie zrobić świnkę z banana! — oznajmił z namaszczeniem Dzidzio. — Uszka też nadcina, nóżki też z zapalek, ale ogonek także z zapalki, a oczka z główek od zapalek!

Chłopcy patrzyli na Dzidzia niedowierzająco.

— Tak — potwierdził Dzidzio — śliczna jest świnka, taka zgrabna, taka jak piesek.

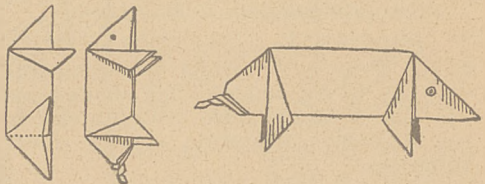
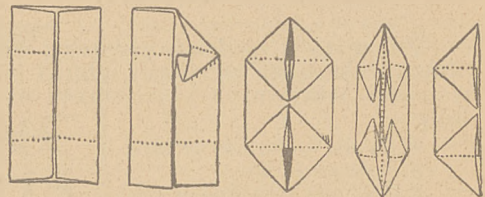
— Hi, hi, hi — śmiał się Gucio. — Świnka jak piesek!

— Ij! same bzdury! — odezwał się od okna coś cicho majsterkujący Józek. — Co mi tam jakicś świnki cytrynowe, bananowe, to lada bęben potrafi! Ale spróbuj, który zrobić świnkę z papieru!

— Phi! z papieru! to mi sztuka — rozległy się protesty.

— Juści że z papieru — odparł Józek. — Ale ciekaw, czy który potrafi!

Rzucił swoje majsterkowanie i przyszedł do stołu. Wziął kartkę pa-

pieru, odciął z niej kwadrat o bokach około 10 cm i zaczął ten kwadrat zginać rozmaicie, tak jak wskazuje rycina. A robił to tak zrećnie i tak szybko, że zanim chłopcy się zorientowali co

z tego kwadracika się robi, Józek na stole postawił gotową świnkę.

— Ładna, ładna — chwalił Kubuś.

— Aha, ładna — chwalił Dzdizio.

— Yhy, ładna — chwalił Gucio.

— Ale — rzekł Kubuś — ja umiem robić świnkę cytrynową!

— A ja — rzekł Dzdizio — ja, bananową!

— Ja, papierową — rzekł Józek.

A Gucio?

Gucio nie umie zrobić żadnego proszeczka. Gucio jest bardzo niezadowolony. Bardzo zły. Można powiedzieć, że jest tak jak w owej piosence filmowej o trzech świnkach:

*Były sobie świnki trzy,
I był Gucio bardzo zły...*

ŁAKOME BRUDASKI

Sztuczka czarodziejska

Tereska podniosła do góry cukierek.

— Kto chce cukierka?

— Ja! ja! — wyciągnął ręce mały Maciuś.

— Chryste Panie! — przeraziła się Tereska. — Jakie ty masz brudne ręce!

— Daj! daj! — prosił Maciuś.

— Ty brudachu! — krzyknęła Tereska. — Chcesz cukierka? A umyć się w pierw nie łaska?

1 energiczna Tereska chwyciła mydło i podała je Maciusiowi.

— Nie chcę! — Maciuś schował ręce za siebie.

— Nie chcesz?! — oburzyła się Tereska. — Czekałno — przypomniała sobie coś nagle.

Zakrzętała się koło umywalni i za chwilę była już przy Maciusiu.

— Choć, nie bój się — rzekła widząc, że się ociąga — przemocą nie będę cię myła! Coś ci tylko pokaże!

— A co? — spytał ostrożnie Maciuś.

— Popatrz, widzisz co tu jest?

Tak Maciuś widział. Miedniczka była do połowy napełniona wodą, a po wodzie pływały kilka patyczków-zapałek. Były zwrócone ku sobie koniuszkami tworząc gwiazdę.

— Myślisz, że to są zwykłe patyczki? — spytała Tereska. — Nie, to nie są patyczki, to są dzieci zaczarowane!

— Dzieci? — spytał powoli Maciuś.

— Dzieci? Zaczarowane?

— Zaczarowane przez babę Jagę, za karę. Za to, że się myć nie chciały. Że były straszne brudaski. Zaraz zobaczysz jak nie lubia mydła.

Tereska trzymała w ręce kawałek mydła zaostrzony na jednym końcu ostro, jak ołówek. Zanurzyła ów zaostrzony koniuszek do wody w miejscu gdzie patyczki stykały się ze sobą.

I oto co Maciuś zobaczył. Patyczki po chwili zaczęły się oddalać, zaczęły odpływać, jakby uciekać od kawałka zanurzonego mydła.

— A co, nie mówiłam? — zawołała Tereska — uciekają od mydła! Takie brudaski!

— Takie brudaski — powtórzył powoli Maciuś.

— Ale te brudaski — rzekła Tereska — jak poczują coś słodkiego, to zaraz się zlecą!

Odłożyła na bok mydło, a we wodzie, w tym samym miejscu, zanurzyła kawałek cukru. Roznroszone patyczki po chwili zbliżać się ku środkowi jak przyciągane magnesem.

— A co?! — zawołała Tereska. — Widzisz? Całkiem jak dzieci! Łakome dzieci! Łakome brudaski!

— Łakome brudaski — powtórzył powoli Maciuś i, zamyślony, wpakował palec do ust.

WIOSENNY MARSZ

(melodia: Raduje się serce)

*Raduje się serce,
Raduje się dusza,
Gdy nasza gromada
Na wyprawę rusza.
Oj da, oj da, dana
Gromado kochana.
Nie masz to jak zuchy nie.*

*Kiedy zuchy ida,
Trójkami w szeregu,
To nasz wódz gromady,
Idzie gdzieś na brzegu.
Ojda, ojda, dana
Gromado kochana.*

*A nasi szóstkowi
Nieźle się sprawują,
Bo za czterech jedzą,
Za ośmiu gardłują.
Ojda, ojda, dana
Gromado kochana.*

nadesłał J. Łodziak

9 lw. druž. harc.

KTO CHCE DOSTAĆ NAGRODĘ?

Zuchy!

Na rycinie obok widzicie zabawną historyjkę obrazkową bez słów. Przypatrzcie się dobrze tym obrazkom i na ich podstawie ułożcie opowiadanie lub bajeczkę i przyslijcie Leśnemu Duszkowi. Najlepsze opowiadania będą drukowane w gazetce. Ci, którzy je ułożyli dostaną w nagrodę na pamiątkę piękne książeczki z obrazkami.

ZGADUJ ZGADUŁA

I.

Zagadka obrazkowa.

Na jakie zwierzę poluje myśliwy?

II.

Jest takie zwierzę; ma 2 nogi przednie, dwie nogi tylne, dwie prawe i dwie lewe. Ile nóg ma razem?

III.

Dziewczynka pędzi gąskę przed sobą. Jedna z tych gąsek biegnie przed dwoma gąskami, jedna między dwoma gąskami, a jedna za dwoma gąskami. Ile gąsek jest razem?

ROZWIĄZANIE ZAGADEK Z Nru 8.

1. dziadek, ojciec i syn, 2. sarenka z lewej obrazka, do góry nogami, 3. kot. Rozwiązanie nadesłali: „szóstka śmiata” z Uściługa, „Słoneczne Promyki” z Niepołomic i Janek Kurman z Wołomina. Janek Tomaszewski z Zaluca przysłał tylko sarenkę i upomina się energicznie o nagrodę, którą tym razem wylosowały „Słoneczne Promyki”. Na miłe liściki odpowiem w następnym numerze.

Leśny Duszek

UWAGA: „Leśnego Duszka” nabyć można też oddzielnie nie mniej jednak niż 5 egzemplarzy, lub w ilości podzielnej przez 5. Cena jednej piątki 25 gr, miesięcznie 50 gr, rocznie 5 zł. Przy odbiorze 2 piątek tj. 10 egzemplarzy miesięcznie 90 gr, kwartalnie zł 2:50, rocznie 8 zł. **Prenumerujcie „Leśnego Duszka” zbiorowo!**